

بازار سهام در سالی که گذشت

رکورد پشت رکورد!

گزارش «اقتصاد ایران» از فعل و انفعالات بازار سرمایه در سال ۸۹ و چشم‌انداز آتی آن

از لحاظ علمی هم چندان توجیه ندارد. شرکت‌ها در سال ۸۹ علاوه بر سود سال ۸۸ خود، بخشی از سود انباشته را هم میان سهام‌داران تقسیم کردند.

رکورد زنی

شاخص که یک بار در سال ۸۳ توانسته بود تا قله ۱۳ هزار و ۸۸۲ واحدی بالا برود، خرداد ماه سال ۸۹ سهام‌داران را شگفت زده کرد و با عبور از ۱۴ هزار و ۱۳۸ واحد، از این رکورد گذشت. البته بارها گفته شده که شاخص قیمت در گذشته بر اساس

رشد سریع شاخص به همراه افزایش حجم و ارزش معاملات، عبور ارزش بازار سهام از مرز ۱۰۰ هزار میلیارد تومان، راه اندازی معاملات آتی سهام در بورس اوراق بهادار، راه اندازی معاملات برخط (Online Trading) و ورود سرمایه گذاران جدید به بازار سهام، دستاوردهای بورس اوراق بهادار در سال ۸۹ هستند.

رکود تقریبی بازارهای موازی مانند مسکن و کاهش نرخ سود بانکی، طرح مباحثی در مورد تحریم ایران و اجرای بخشی از طرح تحول اقتصادی با هدفمند کردن یارانه‌ها نیز عوامل کمکی رشد بازار در سال گذشته بوده‌اند.

در حوزه اقتصاد ابلاغ بسته سیاستی-نظارتی شبکه بانکی کشور برای سال ۸۹ نقش مهمی در جذب نقدینگی سرگردان جامعه داشته است. میزان سود سپرده‌های بانکی در این بسته از سال ۸۸ هم کمتر شد تا سود بالای بازار سهام، فرصتی را برای جذب پول‌های خارج شده از بانک‌ها فراهم کند.

به علاوه، جذابیت بازار سهام در فصل مجامع به اوج خود رسید؛ زمانی که سود تقسیمی شرکت‌ها بیش از سود تحقق یافته سال مالی قبل آنها بود. این اتفاق به ندرت در شرکت‌های بورسی رخ می‌دهد و

در این سرفصل همچنین می‌خوانید:

۵۲ بازارهای پرنوسان

۵۳ همسویی فلزات در ۲۰۱۰

۵۴ خودنمایی ارزها جز دلار

۵۵ بورس در دقیقه ۹۰

۵۶ تاخت و تاز سکه

۵۶ چهره سودهای بانکی

تغییرات قیمت سهام شرکت‌ها محاسبه می‌شده، اما در نحوه محاسبه فعلی شاخص قیمت، از قیمت تعدیل شده استفاده می‌شود و سود نقدی تقسیمی شرکت‌ها نیز در آن لحاظ می‌گردد. اما از آنجا که شاخص کل، بر مبنای شاخص پیشین محاسبه می‌شود، هنوز هم این دو شاخص با یکدیگر مقایسه می‌شوند.

با این حال، شاخص کل بورس، سال ۸۹ را با عدد ۱۲ هزار و ۵۳۷ واحد آغاز کرد و در چهاردهم فروردین ماه به کانال ۱۳ هزار واحد وارد شد. شاخص در پایان ۳۰ فروردین به ۱۴ هزار و ۱۳۸ واحد رسید و در اواخر تیر ماه با عبور از مرز ۱۵ هزار واحد، نسبت به ابتدای سال، افزایشی ۲ هزار و ۴۶۸ واحدی را تجربه کرد. در ۱۱ مرداد ماه، این متغیر مهم بازار سهام از ۱۶ هزار و ۷۸ واحد عبور کرد و در دوم شهریور از عدد ۱۷ هزار واحد هم گذشت. این روند صعودی همچنان دنبال شد، به طوری که شاخص کل در دقایق ابتدایی روز معاملات ۱۳ شهریور ماه،

بورس اسفند ۸۹-۸۶

شاخص	۵ اسفند ۸۹	۵ اسفند ۸۸	۵ اسفند ۸۷	۵ اسفند ۸۶	درصد تغییر ۸۹ به ۸۸
شاخص کل	۲۱,۷۵۰	۱۱,۹۹۳	۸,۲۶۶	۱۰,۰۴۱	۸۱/۳۵
شاخص بازار اول	۱۸,۲۰۴	۹,۸۶۶	۶,۶۵۸	۸,۹۱۱	۸۴/۵۱
شاخص بازار دوم	۲۸,۵۳۳	۱۷,۱۱۴	۱۲,۷۹۱	۱۱,۰۹۷	۶۶/۷۲
شاخص صنعت	۱۶,۶۲۴	۹,۲۶۳	۶,۴۰۹	۷,۹۷۹	۷۹/۴۷
ارزش بازار (میلیارد ریال)	۱,۰۳۵,۹۵۹	۶۲۴,۳۱۳	۴۷۸,۷۲۸	۴۵۹,۶۲۱	۶۵/۹۳

یادداشت: از ارزش بازار، سهام نزد دولت و سهامی که معامله نمی‌شوند کسر نگردیده است.
استخراج: واحد اطلاعات و اخبار ماهنامه «اقتصاد ایران» از آمارهای شرکت بورس و بانک اطلاعاتی ماهنامه

مرز ۱۸ هزار واحد را دنوردید. در سیزدهمین روز زمستان، شاخص عدد ۱۹ هزار و ۲۱ واحد را برای خود ثبت کرد.

بیست و یکم دی ماه، زمانی ثبت رکورد جدید شاخص در تاریخ بورس بود. در این روز، شاخص با تأثیر شرکت‌های بانک پارسیان، سایپا، مینا و سرمایه‌گذاری غدیر از ۲۰ هزار واحد گذشت. در یازدهم بهمن ماه هم شاخص با افزایشی در حدود ۹ هزار واحد نسبت به ابتدای سال، به مرز ۲۱ هزار واحد رسید و در ۲۳ بهمن، رقم ۲۲ هزار واحد را در پرونده کاری خود ثبت کرد.

همچنین از ابتدای سال ۸۹ تا هفته منتهی به ۲۰ بهمن ماه، ۹۳ میلیارد و ۶۸۹ میلیون سهم و حق تقدمی به ارزش ۱۹۶ هزار و ۳۰۵ میلیارد ریال در بورس اوراق بهادار معامله شد. در این مدت، ۷۳۷ هزار و ۴۹۴ سهام‌دار در ۲ میلیون و ۹۴۸ هزار و ۶۰۰ نوبت به خرید و فروش سهام پرداختند.

بازدهی ۷۵ درصدی

بازدهی بورس اوراق بهادار در نیمه ابتدایی سال از ۴۸ درصد گذشت. بازار سهام در نیمه دوم سال با احتیاط بیشتری گام برداشت و هر لحظه در انتظار اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و تأثیر آن بر فعالیت صنایع مختلف بود. در بیست و سومین روز بهمن ماه، بازدهی بازار سهام از ۷۵ درصد هم عبور کرد تا بورس اوراق بهادار به سوده‌ترین بازار کشور تبدیل شود.

آنچه می‌آید

بازار سهام در سال ۸۹، با تحولی اساسی همراه شد، اما نباید غافل ماند که برخی مشکلات که در سال‌های ۸۳ و ۸۴ موجب افت بازار شدند، مجدداً در

حال پیدایش هستند. بی‌شک توقف نماد شرکت‌های بزرگ در بورس، مشکلاتی را برای سهام‌داران این شرکت‌ها ایجاد کرده است. کاهش قدرت نقد شوندگی بازار، عرضه اولیه سهام شرکت‌های کوچک و افزایش سرمایه‌های سنگین، عواملی بودند که به افت بازار در آن سال‌ها دامن زدند و هم‌اکنون در حال شکل‌گیری دوباره‌اند.

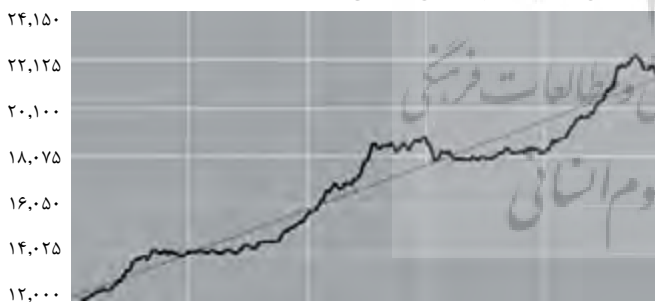
تجربه ورود شرکت‌های کوچک به بورس در سال‌های ۸۳ و ۸۴ چندان موفق نبود و این تجربه دوباره در حال تکرار است. سرمایه‌گذاران تازه واردی که به دنبال سودهای هنگفت در بورس اوراق بهادار، نقدینگی خود را در عرضه‌های اولیه وارد این بازار کرده‌اند، به نوعی با قفل شدن سرمایه خود مواجه شده‌اند. سهام شرکت‌هایی مانند بالاست و پست بانک از این دسته‌اند. بالا رفتن قیمت سهام از یک سو و عدم عرضه سهام در بازار از سوی دیگر، درصد سهام شناور پابینی را برای این شرکت‌ها ایجاد کرده است.

بازارهای پرنوسان

بورس‌های جهان در سال گذشته میلادی، با پشت سر گذاشتن بحران مالی، روند بهتری را در پیش گرفتند.

تداوم بحران مالی در سال گذشته میلادی، اگر چه در ابتدا بسیاری از بورس‌های دنیا را تحت تأثیر قرار داد، ولی حمایت‌های مالی صورت گرفته توسط اتحادیه اروپا، این بیماری اقتصادی را که می‌رفت همه گیر شود، تا حدودی تحت کنترل درآورد. روند صعودی شاخص‌های سهام داوجونز نیویورک و فوتسی ۱۰۰ لندن مؤید این امر است. طی یک سال گذشته، به ترتیب شاهد رشد ۱۸ و ۱۲ درصدی شاخص‌های فوق بوده‌ایم. از سوی دیگر، شاخص بورس تهران، سال گذشته را با تجربه عبور از مرز ۲۲ هزار واحد پشت سر گذاشت. در مقابل، بازارهای بورس عربی همچون بورس دبی و ابوظبی طی ماه‌های اخیر در پی ناامنی در منطقه، با کاهش ارزش سهام روبه‌رو شده‌اند. گفتنی است شاخص بورس دبی، طی ماه ژانویه با کاهش ۱/۶۱ درصدی، به سطح هزار و ۷۹۵ واحد رسید.

شاخص کل سهام بورس تهران

به کجا چنین شتابان؟

شاخص بورس اوراق بهادار از ابتدای سال ۸۹ تا اوایل اسفند ماه، بیش از ۱۰ هزار واحد افزایش یافت و با توجه به روند در پیش گرفته شده، توقف آن حداقل تا پایان فصل مجامع در سال ۹۰ بعید به نظر می‌رسد. بسیاری از صاحب نظران بازار سهام معتقدند با توجه به روند طی شده، عبور شاخص از مرز ۲۵ هزار واحد دور از ذهن نخواهد بود.

از سوی دیگر، اعلام شده که نرخ سود مورد انتظار بانکی در سال ۹۰ به طور قطع کاهش می‌یابد که این امر می‌تواند به جذابیت بیشتر بورس کمک کند.

ابطال دومین معامله بزرگ بورس

با رأی دادگاه، معامله هزار و ۳۶۴ میلیارد تومانی بلوک ۳۰/۵ درصدی فولاد خوزستان منتفی شد و سرمایه گذار حقیقی خریدار این بلوک، توانست با مسدود کردن حساب سازمان خصوصی سازی، ۱۷۲ میلیارد تومان پرداخت شده را برداشت کند.

عرضه ۱۸ درصد سهام خودرو سازها

در آخرین روز بهار، عرضه و رقابت بلوک ۱۸ درصدی ایران خودرو در بازار، با قیمت ۳ هزار و ۳۳۷ ریال آغاز شد. در همان روزهای اول تیر ماه و درست چند روز پس از رقابت، بلوک ۱۸ درصدی ایران خودرو (یک میلیارد و ۱۳۴ میلیون سهم)، با قیمت ۳ هزار و ۶۸۷ ریال خریداری شد.

اول تیر ماه هم بلوک ۱۸ درصدی سایپا در بورس اوراق بهادار عرضه شد و پس از ۲۰ روز رقابت، یک میلیارد و ۸۷۲ میلیون سهم سایپا با قیمت ۸ هزار و ۴۶۰ ریال (افزایش ۵ هزار و ۲۵۰ ریالی نسبت به قیمت پایه)، توسط کارکنان این شرکت خریداری شد.

افزایش ارزش بازار سهام

ارزش بازار سهام کشور در روز ۲۰ خرداد ۷۰۹ هزار و ۵۴۸ میلیارد ریال بود که این رقم در ۲۰ تیر ماه با ۸ هزار و ۸۸۶ میلیارد ریال افزایش به ۷۱۸ هزار و ۴۳۴ میلیارد ریال رسید.

معرفی اعضای جدید هیأت مدیره بورس

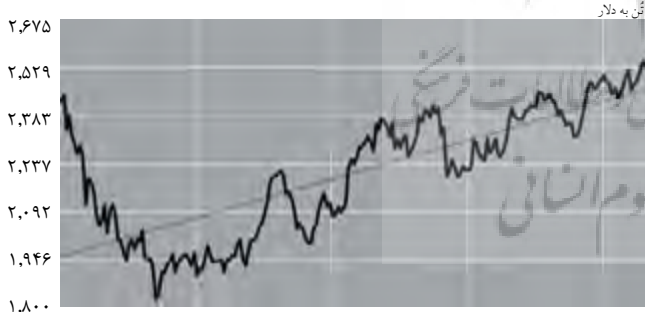
هفت عضو حقوقی جدید شرکت بورس در مجمع عادی به طور فوق‌العاده انتخاب شدند. کانون کارگزاران بورس، سرمایه گذاری تدبیر، شستا و شرکت‌های کارگزاری

همسویی فلزات در ۲۰۱۰

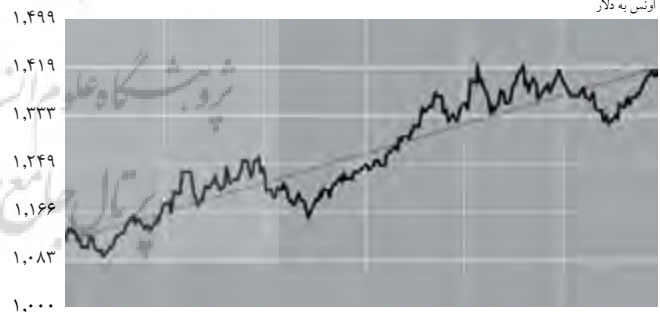
قیمت فلزات در سال گذشته با پیشتازی طلا و مس با افزایش همراه بود.

سال ۲۰۱۰ میلادی با تحولات بسیاری همراه بود که هر یک به نوبه خود، ادامه روند قیمت فلزات را تحت تأثیر قرار داده‌اند. از آن جمله می‌توان به تنش بین کره شمالی و جنوبی، تزیق ۶۰۰ میلیارد دلار نقدینگی توسط فدرال رزرو به سیستم پولی آمریکا و کاهش ارزش دلار، کسری بودجه در برخی کشورهای عضو منطقه یورو و بروز اغتشاشات و تظاهرات در اغلب کشورهای عربی در همین اواخر اشاره کرد که در واقع، برآیند این تحولات اقتصادی-سیاسی منجر به صعود قیمت فلزات طی سال ۲۰۱۰ شده است. گفتنی است قیمت طلا که طی ۶ ماه دوم سال ۲۰۱۰ با کاهش روبه‌رو شده بود، مجدداً با شروع سال ۲۰۱۱ روند صعودی در پیش گرفته است. کارشناسان ماهنامه «اقتصاد ایران»، افزایش ریسک‌های اقتصادی-سیاسی جهان را عامل اصلی جهش قیمت این فلز گران‌بها تحلیل می‌کنند.

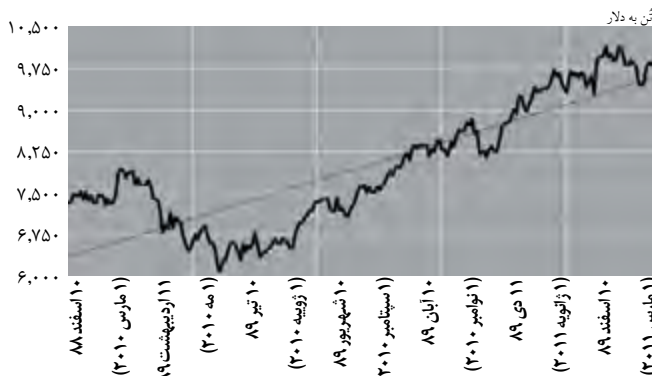
قیمت جهانی آلومینیوم

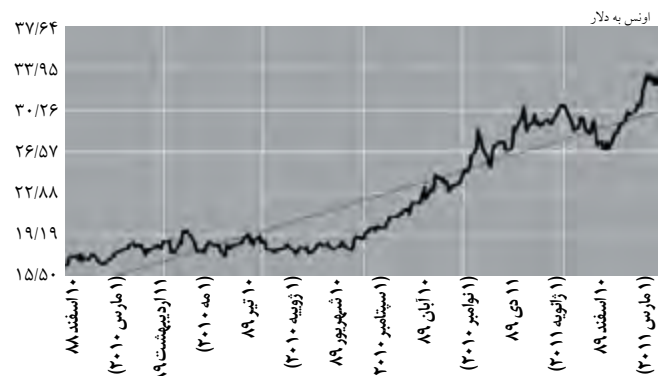
قیمت جهانی طلا

قیمت جهانی مس

قیمت جهانی نقره

حافظ، سرمایه گذاری ملی ایران، بانک‌های ملت و تجارت، به عنوان اعضای حقوقی جدید شرکت بورس برای ۲ سال برگزیده شدند. همچنین افزایش سرمایه ۱۰۰ درصدی این شرکت از ۱۵۰ میلیارد ریال، به ۳۰۰ میلیارد ریال به تصویب مجمع رسید.

انتشار پیش‌بینی سرمایه‌گذاری‌ها اختیاری شد

با اصلاح تبصره ۳ ماده ۷ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، ارسال پیش‌بینی اطلاعات شرکت‌های سرمایه

گذاری مالی اختیاری شد.

دولت در بازار سهام، روز کاری محاسبه نمی‌شود و بنابراین معامله ۴۱۸ میلیارد تومانی ایران خودرو قطعی شد.

پُست بانک وارد بورس شد

وزارت ارتباطات به عرضه سهام پُست بانک تا پیش از سال ۹۳ اعتقادی نداشت و وزارت امور اقتصادی و دارایی بر عرضه زود هنگام سهام آن تأکید داشت. در نهایت، ۱۱ آبان ماه، ۵ درصد از سهام پُست بانک، بدون برگزاری جلسه معارفه وارد تالار شیشه‌ای بورس اوراق بهادار شد. هر سهم این شرکت ۲ هزار و ۳۰۱ ریال قیمت خورد.

معامله ایران خودرو قطعی شد

با مصوبه شورای عالی بورس و اوراق بهادار، تعطیلات

پالایش نفت تبریز در بورس

در ۲۲ آبان ماه، تعداد ۹۷ میلیون و ۱۰۵ هزار و ۲۷۵

سهم (معادل ۵ درصد) از سهام شرکت پالایش نفت تبریز متعلق به شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، با قیمت هزار و ۴۰۲ ریال، در بازار عرضه و خریداری شد.

بزرگترین پذیره نویسی کشور در فرابورس

دوم آبان ماه، بزرگترین پذیره نویسی سهام یک شرکت با فروش ۲ میلیارد سهم در فرابورس انجام شد. در این پذیره نویسی، بیش از ۲ میلیارد و ۷۶۰ میلیون سهم سرمایه گذاری پارس آریان به قیمت هر سهم ۲۰۴ تومان و ارزش ۴۱۲ میلیارد تومان پذیره نویسی شد.

فرابورس در فرابورس عرضه شد

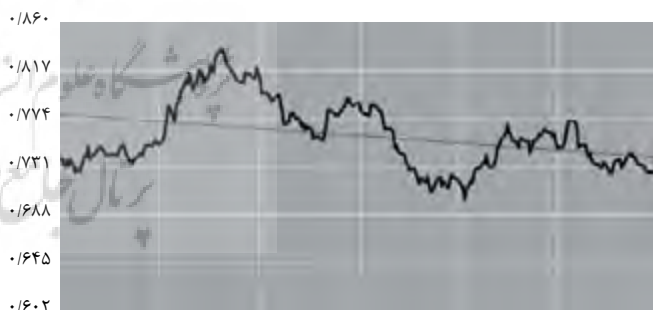
روز ۲۸ آذر ماه، سازمان گسترش که مالک ۲ درصد (دو میلیون سهم) از سهام شرکت سهامی عام فرابورس بود، این تعداد از سهام را با قیمت پایه ۱۶۰ تومان در بازار سوم فرابورس واگذار کرد. ■

خودنمایی ارزها جز دلار

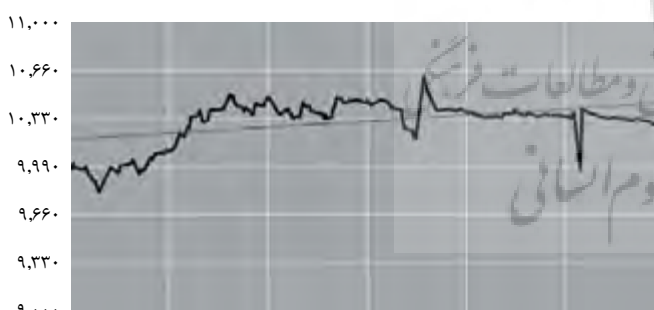
در سال گذشته، ارزش اکثر ارزهای معتبر جهان در برابر دلار با افزایش مواجه بوده است.

کاهش ارزش دلار ایالات متحده، اتفاقی بود که از ماه‌های گذشته با توجه به سیاست پولی بانک مرکزی این کشور قابل پیش‌بینی بود. مشاهده روند نزولی نمودار ارزش پول آمریکا در برابر یورو بعد از سال نو میلادی، گویای تحقق این هدف اقتصادی است. گفتنی است یورو در این افزایش ارزش در برابر دلار، تنها نبوده و دیگر ارزها از جمله پوند انگلستان و یین ژاپن نیز این روند افزایشی را طی زمان مورد بررسی تجربه کرده‌اند. پوند انگلستان نسبت به دلار آمریکا در تاریخ چهاردهم فوریه ۲۰۱۱ نسبت به همین زمان در ماه گذشته، افزایش ۰/۷۹ درصدی را به ثبت رسانده است. از سوی دیگر، ارزش دلار آمریکا در برابر ریال کشورمان طی سال گذشته به طور تقریبی روند باثباتی را حول ۱۰ هزار و ۳۱۸ ریال داشته است. البته از جمله دلایل عدم پراکندگی شدید نرخ برابری دلار در برابر ریال (۹ درصد افزایش) را می‌توان سیاست تثبیت نرخ ارز توسط بانک مرکزی عنوان کرد.

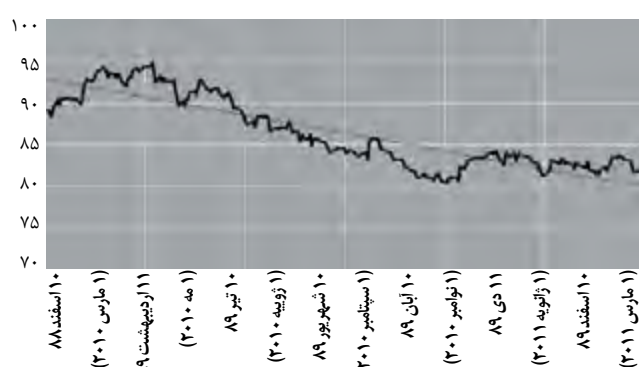
ارزش دلار در برابر یوروی اروپا

ارزش دلار در برابر ریال ایران

ارزش دلار در برابر یکصد ین ژاپن

ارزش دلار در برابر پوند انگلستان

